

PRO PATRIA SEMPER

Școala de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră
"Avram Iancu"

3/2013

SUMAR...

SCRISOAREA LUI ALEXANDRU VLAHUȚĂ CĂTRE FIICA SA, MARGARETA

„Să trăiești Mimilică dragă, și să fii bună - să fii bună pentru ca să poți fi fericită.

Cei răi nu pot fi fericiți. Ei pot avea satisfacții, plăceri, noroc chiar, dar fericire nu. Nu, pentru că, mai întâi, cei răi nu pot fi iubiți și-al doilea...al doilea...de! norocul și celelalte „pere mălăiețe” care se aseamănă cu el, vin de-afară, de la oameni, de la împrejurări asupra cărora n-ai nicio stăpânire și nicio putere, pe când fericirea, adevărata fericire în tine răsare și-n tine-nflorește și leagă rod, când ți-ai pregătit sufletul pentru ea. Și pregătirea este o operă de fiecare clipă-când pierzi răbdarea, împrăștii tot ce-ai înșirat și iar trebuie s-o iei de la început. De aceea și vezi așa de puțini oameni fericiți... Atâți câți merită...

A, dacă nu ne-am iubi pe noi așa fără de măsură, dacă n-am face atâta caz de persoana noastră și dacă ne-am dojeni de câte ori am mințit sau ne-am surprins asupra unei răutăți ori asupra unei fapte urâte, dacă, în sfârșit ne-am examina mai des și mai cu nepărtinire (lesne-i de zis!), am ajunge să răzuim din noi partea aceea de prostie fudulă, de răutate și de necinste murdară, din care se îngrașă dobitocul ce se lăfăiește în nobila noastră făptură.

Se știe că durerea e un minunat sfătuitor. Cine-i mai deschis la minte trage învățătură și din durerile altora. Eu am mare încredere în voința ta. Rămâne să știi doar ce să vrei. Și văd c-ai început să știi asta.

Doamne, ce bine-mi pare c-ai început să te observi, să-ți faci singură mustrări și să-ți cauți singură drumul cel adevărat!

Așa, Mimilică dragă, ceartă-te de câte ori te simți egoistă, de câte ori te mușcă de inimă șarpele răutății, al invidiei sau al minciunii. Fii aspră cu tine, dreaptă cu prietenii și suflet larg cu cei răi. Fă-te mică, fă-te neînsemnată de câte ori deșteptăciunea te îndeamnă să strigi: „Uitați-vă la mine!” Dar mai ales aș vrea să scriu de-a dreptul în sufletul tău aceasta: Să nu faci nici o faptă a cărei amintire te-ar putea face vreodată să roșești. Nu e triumf pe lume, nici sprijin mai puternic, nici mulțumire deplină, ca o conștiință curată.

Păstrează scrisoarea asta. Când vei fi de 50 de ani ai s-o înțelegi mai bine. Să dea Dumnezeu s-o citești și atunci cu sufletul senin de azi.

Te îmbrățișează cu drag, Al. Vlahuță.”

CUPRINS

<i>Un nou început.....</i>	<i>pag. 3</i>
<i>Frontex.....</i>	<i>pag. 4</i>
<i>Convocare.....</i>	<i>pag. 6</i>
<i>Periplul Moldav.....</i>	<i>pag. 8</i>
<i>Schimb elevi.....</i>	<i>pag. 12</i>
<i>Misiune.....</i>	<i>pag. 14</i>
<i>Pensionare.....</i>	<i>pag. 16</i>
<i>Ziua immului.....</i>	<i>pag. 17</i>
<i>Adormirea Maicii Domnului.....</i>	<i>pag. 18</i>
<i>Ziua limbii române.....</i>	<i>pag. 19</i>

REDACȚIA

*Responsabil de număr:
Inspector principal Monica BONDAR*

*Corectură:
Comisar Etelka KISS*

*Colaboratori:
Agent șef Călin NEAGA
Agent șef principal Marius VOINEA*

*Fotoreporter:
Agent șef Marius PAVEL*

*Layout:
Agent principal Flavius CORA*

Tipărită la Școala de Pregătire a Agențiilor Poliției de Frontieră „Avram Iancu”, Oradea
Nr. 3/22/ 2013

UN NOU ÎNCEPUT DE AN ȘCOLAR – CURSUL DE POLIȚIE LOCALĂ ȘI ELEVII DE ANUL II SERIA 2012-2014

În ziua de 16 septembrie 2013, în cadrul Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „AVRAM IANCU” Oradea, a început Cursul de

formare inițială a polițiștilor locali, seria septembrie – decembrie 2013.

Acest curs este cel de-al doilea care se derulează în cadrul instituției noastre și are în componență 41 de polițiști locali cu funcții de execuție din cadrul primăriilor Oradea, Baia Mare, Ineu, Pecica și Lipova.

Cursanții au fost repartizați în două clase, fiind preluați de cei doi profesori îndrumători, comisar șef de poliție CREȚU BOGDAN – șeful Catedrei de Ordine Publică din cadrul școlii și comisar de poliție LINCAR NICOLAE – profesor la Catedra de Pregătire Juridică, profesori care vor gestiona mare parte din activitatea acestei serii de polițiști locali.

Procesul de învățământ se desfășoară pe baza unui Curriculum de pregătire structurat pe trei module, astfel:

- Pregătire generală;
- Ordine publică;
- Circulație pe drumurile publice;

urmărind formarea de competențe profesionale specifice activității de polițist local, care să contribuie la îndeplinirea de calitate a atribuțiilor din Legea Poliției Locale nr. 155 din 12.07.2010.

Deschiderea oficială a cursului a avut loc pe platoul școlii, începând cu ora 08.00, unde directorul instituției, comisar șef de poliție

OVIDIU STANCIU a urat bun venit noilor cursanți și le-a prezentat acestora în ce va consta pregătirea lor, cerințele instituției și obligațiile lor legate de acest curs de formare în carieră.

În continuare, polițiștii locali au participat la o serie de instructaje specifice pe diferite domenii, de la securitate și sănătate în muncă, accesul în instituție, accesul în spațiile școlii, modul și locul de servire a mesei, protecția informațiilor clasificate, până la stabilirea tuturor detaliilor organizatorice.

În același cadru festiv condus de directorul școlii, comisar șef de poliție OVIDIU STANCIU, a fost deschis anul școlar 2013-2014 pentru elevii de anul II, seria 2012-2014.

Curriculumul acestei serii de elevi marchează reintroducerea în conținuturi a unităților de competență generale, în cadrul cărora regăsim, tot ca un element de noutate, Modulul Instruire Militară, în baza prevederii din Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ postliceal din Ministerul Administrației și Internelor, aprobat prin Ordinul

M.A.I. nr. 199 din 15.09.2011.

Directorul școlii a reamintit elevilor de anul II sarcinile și responsabilitățile pe care le au până la finalizarea studiilor și le-a urat succes în continuare, anul I urmând să înceapă procesul de învățământ la 01 octombrie 2013.

Cms. șef Crețu Bogdan

AL ȘAPTELEA EXERCITIU DE MOBILITATE A PROFESORILOR ÎN CADRUL PROIECTULUI CCC (COMMON CORE CURRICULUM)

Acest exercițiu de mobilitate reprezintă continuarea procesului de operaționalizare a curriculum-ului prin schimbul de profesori și totodată de a vedea modul de implementare a CCC la nivelul Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră “Avram Iancu” Oradea fiind și o oportunitate pentru profesori de a observa și de a înțelege activitățile comune pe care le desfășoară polițiștii de frontieră români împreună cu colegii lor europeni la frontierele externe ale UE, urmând apoi să transpună experiența practică astfel obținută în conținutul didactic al temelor din curriculum-ul național în baza căreia se realizează pregătirea la nivelul instituțiilor pe care le reprezintă.

Echipa de profesori desemnată să participe la acest exercițiu de mobilitate a fost formată din:

- Dl. Enn KOOSKORA (Estonia)
- Dl. Damian PODBIELSKI (Polonia)
- Dl. Matjaz MRAVLJA (Slovenia)

Din partea Inspectoratului General al Poliției de Frontieră Române, pentru activitățile desfășurate la nivelul Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră “Avram Iancu” Oradea și la nivelul I.T.P.F. Timișoara, în calitate

de “host-officers”, au coordonat activitățile comisar șef de poliție Tiberiu-Ioan Bociat, șeful Punctului Comun de Contact Cenad, (coordonator local al Operațiunii comune Puncte Focale aflată în desfășurare la P.T.F. Moravița – rutier) și comisar șef de poliție dr. Ioana Bordeianu, șeful catedrei de Limbi Străine și Științe Socio-umane. La această exercițiu de mobilitate ofițerii au avut rolul de a coordona activitățile din cadrul Academiei partener, activitățile din teren desfășurate de către ofițerii oaspeți detașați în România, de a centraliza datele operative din teren, transcrierea acestora și punerea lor la dispoziția ofițerilor străini detașați, precum și de a asigura legătura între zona operațională, autoritățile naționale de poliție de frontieră și echipa de profesori.

Ofițerii din Estonia, Polonia și Slovenia au susținut lecții deschise în fața elevilor și li s-a prezentat pașii prin care a fost făcută implementarea CCC 2012 updated în școala de la Oradea. Fiecare șef de catedră au supus analizei informațiile legate de temele alocate spre predare de către profesorii din școală în conformitate cu Curriculum- ul național, care a fost schimbat acolo unde era cazul. Fiecare șef de catedră a explicat modul de lucru și rezultatele upgradării.

Atât partea românească, cât și profesorii care au participat la programul de „teachers' mobility” au concluzionat că întâlnirea a fost de foarte bun augur și că vor prezenta mai departe concluziile desprinse din acest schimb de experiență și în țările lor.

Apreciem că activitatea și-a atins scopul, școala ridicându-se la un înalt nivel calitativ în ceea ce privește activitatea de schimb de profesori în cadrul Proiectului CCC Frontex.

Cms. șef dr. Bordeianu Ioana

GRUPUL DE LUCRU PENTRU DEZVOLTAREA IAP (PROGRAMUL DE EVALUARE A INTEROPERABILITĂȚII) DIN CADRUL PROIECTULUI CCC – COMMON CORE CURRICULUM 23 – 29.09.2013, LA VALLETA, MALTA

O delegație a Poliției de Frontieră Române a participat la „Grupul de lucru pentru dezvoltarea IAP (Programul de evaluare a Interoperabilității) din cadrul proiectului CCC – Common Core Curriculum”, activitate organizată de către Unitatea de Pregătire a Agenției Frontex cu sprijinul Academiei Partenerere din Malta, la nivelul Universității din Malta.

La întâlnirea moderată de Domnul Gheorghe Vârban, expert național detașat în cadrul Unității de Pregătire a Agenției Frontex și manager de proiect „CCC – Common Core Curriculum” și Domnul Seppo Turkia, reprezentantul Finlandei și sublider de proiect ajutați de Domnul Christopher Howell, consultant extern din partea UK și Doamna Rachele Cortis, expert în drepturile omului din partea EASO, Malta.

Din partea Poliției de Frontieră Române la această activitate a participat Domnul comisar șef de poliție lect. univ. dr. Lucian Gabriel Pereș de la Academia de Poliție „A.I.Cuza”, Doamna comisar de poliție dr. Cătălina Harabagiu-Dimitrescu, profesor din cadrul Școlii de Formare Inițială și Continuă a Personalului Poliției de Frontieră Iași și Doamna comisar șef de poliție dr. Ioana Bordeianu, șeful Catedrei de Limbi străine și științe socio-umane de la Școala de Pregătire a Agenților de Poliție de Frontieră „Avram Iancu”, Oradea.

Această întâlnire a avut ca obiective:

- Finalizarea scrisorii către autoritățile naționale și a chestionarului referitor la stadiul implementării CCC;
- Selectarea întrebărilor care vor alcătui pachetul de întrebări IAP;
- Planificarea procesului de evaluare pentru 2014.

Domnul Howell a subliniat că apreciază efortul și contribuția depusă de toți participanții pentru conceperea întrebărilor și a prezentat apoi modul de lucru prin care au fost selectate întrebările din pachetul de la Malta. Au fost făcute eforturi pentru schimbarea întrebărilor, au fost făcute comentarii suplimentare, s-a colaborat cu participanții la proiect în ceea ce privește nivelul și complexitatea întrebărilor, variabilele, punându-se accent pe aspectul practic. Criteriile au fost stabilite pentru o evaluare practic-calitativă și s-a ținut cont de nivelul de complexitate, gradul de simplificare a întrebărilor, claritatea intenției, excluderea propozițiilor negative, echilibrarea diferitelor secțiuni cum ar fi: drept, aspecte practice din munca polițistului de frontieră și aspectele generale.

A fost subliniat totodată și faptul că echipa IT a fost primită cu bucurie în acest proiect și s-a precizat că

evaluările se vor face online. Feedback-ul întâlnirii a fost pozitiv și s-a menționat că întrebările care nu au fost selectate pentru pachetul final vor fi introduse într-o bancă de date și vor fi folosite la pregătirea elevilor, în Frontex Moodle.

Cms. șef dr. Bordeianu Ioana

CONVOCARE...

CONVOCARA ANUALĂ DE PREGĂTIRE METODICĂ ȘI PSIHOPEDAGOGICĂ

În perioada 16-17 septembrie a avut loc Convocarea anuală de pregătire

metodică și psihopedagogică a personalului didactic.

Obiectivele acestei convocări au fost:

1. Analizarea și discutarea documentelor de organizare-planificare a învățământului în vederea asigurării conținutului științific și practic-aplicativ al instruirii;

2. Analiza - observarea, vizarea și monitorizarea - modului în care se desfășoară, în mod concret, procesul instructiv-educativ în școală, stabilirea unor moduri ameliorative pentru modernizarea, diversificarea și eficientizarea metodelor și mijloacelor de predare în activitatea profesorului pentru creșterea calității în domeniul didactic;

3. Formarea capacității de a conduce activitățile de învățământ în funcție de schimbările sistemului de planificare și organizare a învățământului;

4. Discutarea procedeelelor metodice specifice în vederea formării profesionale inițiale și formării profesionale continue a agenților Poliției de Frontieră, analizarea elementelor structurale ale

activității didactice cu adulții, a modului de proiectare și derulare atractivă și flexibilă a interacțiunii didactice cu participanții la cursuri;

5. Organizarea și coordonarea unitară a activităților care privesc normele de ordine interioară;

6. Analiza elementelor ce influențează calitatea învățământului în școală și identificarea acțiunilor care să asigure, în mod conștient și pragmatic, calitatea.

Lucrările s-au desfășurat sub coordonarea directă a celor doi reprezentanți ai eșalonului superior: cms șef Florin ANDREI, împuternicit director al Direcției Formare Inițială și Continuă și cms Adelina VOICU, ofițer specialist în aceeași direcție.

Întregul personal didactic a elaborat teme de interes pentru această convocare, însă, date fiind perioada scurtă de numai două zile și necesitatea de a acoperi orele incluse în orarul pentru această perioadă, au

fost prezentate numai următoarele teme:

1. Argumente și propuneri de îmbunătățire a eficienței didactice în școală - cms. șef Hotnoga Ionel.

1. Rolul unei planificări eficiente în derularea pregătirii teoretice și practice a elevilor cms - șef dr. Bilan Maria.

2. Modalități de intervenție educațională pentru prevenirea eșecului școlar și îmbunătățirea rezultatelor elevilor la învățătură și comportare - cms. Ilea Sorin.

3. Cultura de echipă – cheia succesului personal și organizațional - cms Kiss Etelka.

4. Rolul relației profesor-elev în actul comunicării educaționale, între permisivitate și limite - cms șef Boiț Cornel.

5. Planificarea, organizarea și desfășurarea stagiului de practică al elevilor în structurile operative ale Poliției de Frontieră. Rolul profesorilor coordonatori în îndrumarea elevilor pe parcursul desfășurării activităților de stagiul de practică - cms șef Domuț Vasile.

6. Principiile didactice între invocare și respectare. Principii de pedagogie practică: principiul consolidării și principiul rarității - cms șef Crețu Bogdan.

7. Metodica organizării și desfășurării unei ședințe practice în zona de

desfășurării unei ședințe practice în zona de situații tactice, din domeniul pregătirii juridice - cms Lincar Nicolae.

9. Metodica organizării și desfășurării unei ședințe practice. Modul de

acțiune în cazul scandalurilor și încăierărilor în locuri și localuri publice - cms. șef Rusanda Daniel.

La încheierea lucrărilor a avut loc a activitate domnul comisar șef Andrei Florin a formulat câteva aprecieri cu privire la activitatea desfășurată, apreciind nivelul științific al temelor prezentate. A formulat totodată și câteva propuneri de îmbunătățire a calității învățământului, insistând pe necesitatea utilizării termenilor specifici – modul, competență, criterii de performanță – , a elaborării unor documente didactice unitare.

Ca și în anii anteriori, temele elaborate pentru convocarea anuală de pregătire metodică și psihopedagogică a personalului didactic au fost reunite într-o lucrare științifică și tipărită la minitipografia școlii, având astfel posibilitatea studierii ulterioare a temelor incluse.

situații tactice la o temă privind procedurile de control într-un punct rutier - cms. Moldovan Valerian.

8. Metodica organizării și

Cms. Kiss Etelka

În perioada 01 - 04.09.2013, o delegație a Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea a participat, în Republica Moldova, la o activitate cu tema: „Schimb de experiență în domeniul pregătirii profesionale”, activitate prevăzută în „Planul privind dezvoltarea cooperării instituțiilor de frontieră ale României și

Republicii Moldova pentru anul 2013” și desfășurată la sediul Colegiului Național al Poliției de Frontieră din Ungheni și sediul Departamentului Poliției de Frontieră din Chișinău.

Delegația Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră “Avram Iancu” Oradea care a participat la această activitate a fost formată din:

- domnul comisar șef de poliție Ovidiu STANCIU, directorul Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea - șeful delegației;

- domnul comisar de poliție Marius CURA - Compartimentul Relații Internaționale al Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea

- domnul comisar de poliție Valerian MOLDOVAN, ofițer specialist în cadrul Catedrei de Pregătire Specifică a Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea.

Scopul acestei activități l-a constituit intensificarea relațiilor de cooperare între Colegiului Național al Poliției de Frontieră a Republicii Moldova din Ungheni și Școala de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea.

În dimineața zilei de 01.09.2013, am purces la drum, către minunatul tărâm al moldovenilor de peste Prut. Traseul ales a fost unul de o frumusețe copleșitoare, traversând Munții Apuseni și Munții

Orientali pe ruta Oradea - Cluj Napoca - Reghin (patria viorilor și a altor instrumente muzicale) - Borsec (Regina apelor minerale) - am ocolit Masivul Ceahlău prin partea nordică, iar la barajul lacului Izvorul Muntelui, mai precis Piatra Teiului, am făcut un binemeritat popas. Peisajul a fost mirific, autoturismul de serviciu a fost impecabil, iar copilotul - domnul director și responsabilul cu comunicațiile prin satelit (domnul comisar Vali Moldovan), au fost mai mult decât agreabili! Veselie, bancuri, poante, glume! Vorba aceea, ca la drum!

Mai furam și eu, cu ochiul drept sau stâng, câte un peisaj frumos, dar copilotul îmi tăia macaroana de fiecare dată, spunându-mi să mă uit în față. Blestemul șoferului...!

De la Piatra Teiului ne-am continuat deplasarea către Iași, pe lângă rezervația de zimbri și faună carpatină Dragoș Vodă, am intrat în localitatea Humulești, așezarea de baștină a lui Nică al lui Ștefan a Petrei, Ion Torcălău și a lui Ioan Ștefănescu, adică Ion Creangă! Parcă nici nouă nevenindu-ne să credem că am ajuns să vedem satul natal a celui considerat a fi unul dintre clasicii literaturii române! De pe șosea am reușit să observăm, în toată splendoarea ei, Cetatea Neamțului, cetate medievală din Moldova, aflată la marginea de nord-vest a orașului Târgu Neamț, localizată pe stânca Timuș de pe Culmii Pleșului (numită și Dealul Cetății), la o altitudine de 480 m și la o înălțime de 80 m față de nivelul apei Neamțului. De aici, străjuia valea Moldovei și a Siretului, ca și drumul care trecea peste munte în Transilvania. Trecem pe lângă Schitul Sfântul Mare Mucenic Mina, traversăm Râul Moldova, râu din regiunea istorică Moldova a României, afluent de dreapta al râului Siret. Conform legendelor, voievodul român Dragoș se afla la vânătoare și urmărea un bour pe care-l rănise. L-a hăituit prin pădure până a ajuns la o apă. Aici bourul a trecut prin vad, dar căteaua lui Dragoș, pe nume Molda, s-a înecat în apele adânci și repezi ale râului. Fiara a fost ucisă, iar Dragoș a dat râului numele de Moldova, după numele cătelei sale.

Un amănunt, hilar binențeles, era faptul că mai multe localități, pe care le-am traversat, își sărbătoreau zilele localității, hramul localității, oricum, sărbătoreau, fiind obligați, conform traseului, să trecem prin mijloc sau pe lângă locul unde se simțea un miros puternic și plăcut de mici și bere, fiind provocat de către copilot să orpim la o bere (băutura preferată a pilotului!!!!), dar conștiința a fost mai puternică decât dorința ! Blestemul șoferului încă o dată...!

Am traversat Codrii Pașcanilor, am trecut prin orașele Pașcani, Târgu Frumos, Podul Iloaiei, ajungând în „dulcele târg al Ieșilor”, orașul celor 7 coline, orașul „universitar” prin excelență! Superb oraș...!

După o altă binemeritată haltă, am părăsit capitala istorică a Moldovei, îndreptându-ne cu aplomb revoluționar către Punctul de Trecere a Frontierei Româno - Moldovean de la Sculeni.

Aici, delegația română a fost întâmpinată de către domnul locotenent - colonel Gheorghe PETIC, șeful Catedrei Disciplini Fundamentale al Colegiului Național al Poliției de Frontieră din Ungheni, și condusă către locul de cazare.

În ziua de 02.09.2013, delegația Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea a participat la festivitatea de deschidere a anului de învățământ 2013 - 2014, festivitate ținută la Casa de Cultură și la care a fost invitat domnul Dorin PURICE, directorul Departamentului Poliției de Frontieră al Republicii Moldova.

După deschiderea festivității, domnul Dorin PURICE a fost invitat să ia cuvântul, prilej cu care a salutat prezența delegației Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea, condusă de către directorul Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea, domnul comisar șef de poliție Ovidiu STANCIU, specificând că această vizită este una de o importanță deosebită, în special pentru Departamentul Poliției de Frontieră al Republicii Moldova.

În cadrul festivității, a fost invitat să ia cuvântul domnul comisar șef de poliție Ovidiu STANCIU, care a mulțumit pentru invitație, felicitând tinerii elevi de anul I, pentru cariera aleasă, precum și pe elevii de anul II, urându-le drum bun în carieră.

Un moment emoționant, în care armele au amuțit iar muzele au vorbit, l-a constituit prezentarea unei fotografii, vechi de peste 20 de ani, în care era poetul nepereche al Republicii Moldova și al românilor de peste Prut, regretatul Grigore Vieru, prezent la Oradea cu prilejul unei festivități de absolvire a unei promoții de subofițeri ai școlii noastre, împreună cu echipa de arte marțiale care a prezentat o demonstrație. Toți cei prezenți au amuțit la vederea pozei, iar ca o consecință, domnul Dorin Purice ne-a rugat să le împrumutăm poza pentru a o scana și a o păstra la muzeul școlii lor. Emoționant moment...!

După festivitate, programul zilei a continuat cu întâlnirea dintre delegația Poliției de Frontieră Române, pe de o parte, și conducerea Departamentului Poliției de Frontieră al Republicii Moldova, reprezentată de către directorul Departamentului, domnul Dorin PURICE, și conducerea Colegiului Național al Poliției de Frontieră din Ungheni condusă

de către directorul Colegiului, domnul colonel Mihai BULAT, pe de altă parte.

Discuțiile s-au axat pe următoarele puncte:

1. Schimb de experiență în scopul cunoașterii reciproce a organizării și funcționării sistemelor educaționale, proiectării didactice și sistemelor de evaluare.

2. Discuții comparative privind programele de formare aplicate de Colegiului Național al Poliției de Frontieră din Republica Moldova și Școala de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea.

3. Necesitatea schimbului de acte normative, documente, materiale didactice în domeniul formării

inițiale și continue a personalului și al managementului educațional.

4. Necesitatea acordării sprijinului pentru transferul standardelor ocupaționale în standarde de pregătire, practica utilizată în România și, în perspectivă, pentru Republica Moldova.

5. Discuții referitoare la modalitățile de aplicare a procedurilor de continuitate în domeniul pregătirii agenților / ofițerilor pentru Poliția de Frontieră.

6. Perspectiva cooperării în domeniul pregătirii inițiale și continue între Colegiului Național al Poliției de Frontieră din Republica Moldova și Școala de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea.

A fost evidențiată, din nou, importanța vizitei delegației Poliției de Frontieră Române, la Ungheni, moment folosit de către domnul Dorin PURICE de a transmite, prin intermediul domnului comisar șef de poliție Ovidiu STANCIU, domnului inspector general al Poliției de Frontieră Române, chestor șef de poliție Ioan BUDA, că încheierea unui Acord de Parteneriat între Colegiului Național al Poliției de Frontieră din Ungheni și Școala de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea,

PARTENERIAT...

constituie o prioritate de cea mai mare importanță în strategia Departamentului Poliției de Frontieră al Republicii Moldova.

Domnul comisar șef de poliție Ovidiu STANCIU a mulțumit pentru invitația trimisă, evidențiind vechile și bunele relații statomnicite între cele două unități de învățământ, din Oradea și Ungheni, promițând că va transmite rugămintea domnului director Dorin PURICE, domnului chestor șef de poliție Ioan BUDA.

După întrevedere, delegației române i s-au prezentat corpul didactic, cabinetele de specialitate și sălile de pregătire.

În agenda zilei au fost introduse și câteva ședințe de tragere, specifice trupelor Poliției de Frontieră, cu armamentul din dotare, precum și o lecție-model de instruire a cursanților și elevilor cu ambarcațiuni fluviale.

„Cireașa de pe tort” a fost, de departe, tragerile executate în poligonul de tragere. Am tras cu celebrele și arhicunoscutele pistoale Makarov și Stecickin, după care am mutat dispozitivul într-o altă parte a poligonului, unde am avut un bogat „bufet suedez” compus din pistol-mitralieră cu câte un încărcător plin, adică 30 de cartușe fiecare, câte o mitralieră cu o cutie de 100 de cartușe în bandă iar finalul apoteotic l-a reprezentat tragerea cu pușca semiautomată cu lunetă, fiecare putându-se servi de câte ori a dorit, adică nu era criză de muniție, de fapt muniția era adusă cu lăzile.

Ziua de 03.09.2013 a fost rezervată deplasării spre Chișinău, delegația română fiind întâmpinată de către adjunctul Departamentului Poliției de Frontieră, domnul Ianuș ERHAN.

Am vizitat Departamentul Poliției de Frontieră al Republicii Moldova, după care delegația a avut o întrevedere cu domnul adjunct al departamentului, domnul Ianuș ERHAN, unde au fost

abordate subiecte ce vizează cooperarea bilaterală dintre cele două școli, organizarea și funcționarea sistemelor educaționale, programelor de formare aplicate de Școala de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea, acte normative, materiale didactice în domeniul formării inițiale și continue a personalului și al managementului educațional, modalitățile de aplicare a procedurilor de continuitate în domeniul pregătirii agenților / ofițerilor pentru Poliție de Frontieră, dezvoltarea sistemului de învățământ e-learning, posibilitatea de organizare și desfășurare a unor activități comune de instruire, ca perspectivă a cooperării în domeniul pregătirii inițiale și continue între Colegiului Național al Poliției de Frontieră din Ungheni și Școala de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră “Avram Iancu” Oradea.

Un alt obiectiv vizitat l-a constituit Sectorul Poliției de Frontieră din incinta Aeroportului Internațional Chișinău, unde s-a discutat despre posibilitatea unui schimb de experiență privind instruirea angajaților poliției de frontieră pe nivelul I și II, a controlului special și a securității aeronautice în cadrul Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea.

Delegația Poliției de Frontieră Române a luat act de toate propunerile formulate și a comunicat faptul că acestea vor fi transmise și analizate la nivelul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră Române, urmând ca o decizie în acest sens să fie transmisă ulterior Departamentului Poliției de Frontieră al Republicii Moldova, pe canale specifice de cooperare.

Către finalul periplului nostru, pe meleagurile moldovei de peste Prut, gazdele noastre au decis să ne facă o frumoasă surpriză, propunându-ne o vizită la Cricova.

Cum, nu știți ce înseamnă Cricova, ce este sau ce reprezintă Cricova? Vă spunem noi...!

Perla vinificației moldave - „CRICOVA” S.A., reprezintă un complex subteran unic, cunoscut în întreaga lume pentru labirinturile sale imense care se întind pe o lungime de peste 200 km și, în special, pentru vinurile sale excelente.

Un ținut cu multiple podgorii și cu soare din belșug. Anume aici, în zona centrală a Moldovei, sub supravegherea prudentă a vinificatorilor se păstrează vinurile excelente CRICOVA.

Beciurile de la Cricova sunt cu adevărat de neîntrecut în lume. Sunt locul unde istoria, arheologia și arta vinificației unite într-un întreg, au născut un astfel de miracol ca galeriile subterane, care reprezintă un adevărat Oraș Subteran. Prospecte, străzi, alei... ce poartă denumiri fascinante: Cabernet, Dionis, Fetească, Chardonnay, Sauvignon... Fiecărei străzi îi

corespunde, astfel, numele vinului care se păstrează în nișele adiacente.

Lățimea galeriilor variază între 6 și 7,5 m, iar înălțimea este de 3-3,5 m. Adâncimea la care sunt situate beciurile, în funcție de relief, variază de la 35 metri la intrare până la 80 m.

Beciurile Cricova adăpostesc o remarcabilă colecție de vinuri, cu exemplare rare, care dau Oenotecii o valoare unică, reprezentând tezaurul prețios atât al combinatului, cât și al Republicii Moldova. Cel mai vechi vin este vinul roșu „Ierusalim de Paști”, produs într-un singur lot, în anul 1902.

Unicitatea Complexului Subteran este asigurată de cinci săli mari, spațioase și impunătoare, în care se împletesc elemente de arhitectură clasică cu detalii plastice de factură modernă și sunt împodobite cu vitralii, basoreliefuli, elemente decorative de mare rafinament, opere de artă și mobilier de valoare. Printre acestea se numără: „Sala Prezidențială”, „Sala Europeană”, „Casa Mare”, „Fundul Mării”, „Sala cu Șemineu”.

Aceste săli servesc drept loc de desfășurare a diverselor degustări naționale și internaționale, precum și a întrunirilor la cel mai înalt nivel.

Combinatul „Cricova” a fost și rămâne producătorul unor vinuri remarcabile, fabricate spre a vă trezi imaginația și a vă aduce plăcere!

Surpriza a fost totală când am fost invitați, și noi, delegația română, să participăm la o astfel de sedință de degustare. Am rămas fără cuvinte ... !

Seara, obosiți, dar fericiți, ne-am întors la Ungheni pentru a ne pregăti de finalul acestui frumos periplu pe meleagurile moldave.

În dimineața zilei de miercuri, 04 septembrie, delegația română a fost primită de către conducerea Colegiului Național al Poliției de Frontieră Ungheni și de către conducerea Direcției Regionale Vest a Poliției de Frontieră a Republicii Moldova, având loc un schimb de idei și un dialog protocolar și prietenesc despre această frumoasă vizită, realizându-se totodată și un feed-back.

Întoarcerea a fost încărcată de emoții (frații moldoveni parcă nu doreau să ne dea drumul să ne întoarcem în țară), s-au făcut schimburi de cărți de vizită, cu promisiunea de a ne revedea și că această vizită va rămâne în istoria celor două școli !

La întoarcere, am fost însoțiți de către gazdele noastre, maior Isac TARLAPAN - șeful Direcției Regionale Vest și maior Leonid PERETEAN - șef adjunct al Direcției Regionale Vest și colonel Gheorghe BULAT, directorul Colegiului Poliției de Frontieră Ungheni, care au insistat să-și ia rămas bun de la noi în PTF Sculeni, partea moldoveană.

După câteva minute, am trecut Prutul în România, continuându-ne deplasarea dar pe o altă rută,

de la Piatra Neamț virând către Bicz și, mai departe, către Cheile Bicazului.

Cheile Bicazului reprezintă o zonă geografică deosebit de pitorească din România situată în partea centrală a Munților Hășmaș, în nord-estul țării în județele Neamț și Harghita.

Cheile au fost formate de râul Bicz și fac legătura între Transilvania și Moldova. Zona Cheile Bicazului, cu o lungime de peste 6 km de la Lacul Roșu în amonte până la localitatea Biczul Ardelean în aval, este străbătută de drumul transcarpatic DN12C care leagă orașele Gheorgheni și Bicz. Cheile Bicazului

sunt incluse în Parcul Național Cheile Bicazului - Hășmaș și fac parte din rezervația naturală Cheile Bicazului și Lacul Roșu.

La Lacul Roșu, am avut ocazia să vedem o imagine mirifică, o imagine pe care nu o vom uita niciodată, lacul în toată splendoria lui, cu legendele lui și cu micii pe care-i savuram cu poftă. Foarte gustoși micii (dar fără bere la șofer - blestemul șoferului) ... !

După câteva ore am ajuns, în sfârșit, acasă, după un lung și obositor drum, dar totuși relaxant.

Aceasta a fost frumoasa misiune în Republica Moldova, pe care am depănat-o, cu drag, pentru voi!

Am fost : - Ovidiu STANCIU, directorul școlii, copilot și navigator,

- Marius Cura, șeful compartimentului Relații internaționale, pilot, responsabil cu buna dispoziție și tonomat de bancuri,

- Vali Moldovan, profesor de specialitate, responsabil cu telecomunicațiile prin satelit și mezinul delegației.

Cms. Cura Marius

SCHIMB ELEVI...

EXERCIȚIU COMUN FRONTEX LA ȘCOALA DE PREGĂTIRE A AGENȚILOR POLIȚIEI DE FRONTIERĂ „AVRAM IANCU”, ORADEA

Având în vedere parteneriatul pe care Școala de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea l-a menținut constant timp de 11 ani cu Centrul de Formare și Perfecționare a Poliției Federale Eschwege, Germania, agenția Frontex a luat decizia de a demara un proiect pilot

și, pentru prima dată, sub directa coordonare și finanțare a Agenției Europene pentru Gestionarea Cooperării Operaționale la Frontierele Externe ale Statelor Membre ale Uniunii Europene, în perioada 30 iunie - 10 iulie a.c s-a desfășurat cel de-al doilea exercițiu de schimb de elevi din proiectul pilot propus de Agenție.

După ce în perioada 10-20 martie 2013 elevii orădeni au fost în vizită de lucru la partenerii germani, acum a fost rândul colegilor de la școala din Eschwege să viziteze școala parteneră din Oradea.

Activitatea a presupus o desfășurare amplă și o organizare minuțioasă, deoarece activitățile s-au derulat atât în cadrul școlii, cât și în structurile operative ale Poliției de Frontieră și ale altor structuri din Ministerul Afacerilor Interne.

Obiectivele proiectului pilot au fost stabilite în cadrul unei întâlniri preliminare împreună cu managerul de proiect, domnul GEORGE VÂRBAN, expert național detașat în cadrul Unității de Pregătire a Agenției Frontex: dezvoltarea cooperării la nivel instituțional pentru o coeziune socială mai mare, contribuția la formarea unitară a polițiștilor de frontieră europeni, pe baza unei pregătiri la standarde de calitate la cel mai înalt nivel, pentru a asigura interoperabilitatea polițiștilor de frontieră implicați în misiuni comune la frontierele externe ale Uniunii Europene.

Concret, acest al doilea exercițiu și-a propus tocmai să faciliteze pregătirea comună a viitorilor polițiști europeni, pe baza curriculumului comun implementat la nivelul academiilor partener, la recomandarea Agenției Frontex, începând cu anul 2007.

Astfel că delegația germană, compusă dintr-un număr de 19 elevi, 6 cadre didactice, liderul de proiect și asistentul acestuia a avut prilejul de a cunoaște modul de pregătire al elevilor de la Oradea și de a participa la activități didactice, practic - aplicative la modulul de intervenție polițienească, drept european, protecția juridică a drepturilor omului, comunicare în limba engleză și modul de lucru în structurile operative, fiindu-le prezentat Sectorul Poliției de Frontieră Salonta.

Acum, aproape de finalizarea acestui proiect pilot, căci mai urmează întâlnirea de bilanț și concluzii, putem spune că obiectivele propuse au fost îndeplinite și că și această a doua etapă a fost un real succes. Au subliniat acest lucru și cei doi reprezentanți ai Agenției Frontex care au coordonat direct activitatea de la Oradea, domnul George VÂRBAN managerul de proiect și domnul Seppo TURKIA, subliderul de proiect.

Deși modestă din fire, nu pot să nu amintesc aici comportamentul de excepție al elevilor orădeni. Urmărindu-i în diferitele activități didactice și extrașcolare, am remarcat cu mândrie, buna pregătire a acestora, entuziasmul, implicarea, prietenia și ospitalitatea de care au dat dovadă de fiecare dată. A fost o perioadă intensă, de acumulare de cunoștințe, de creație, de lucru în echipă și de comunicare, cu foarte mare ușurință, în limba engleză.

Dar, înainte de toate, a fost o lecție de viață despre cum două culturi pot interacționa în context profesional și în timpul liber, social, cultural, sportiv. Despre cum tineri de numai 18-19 ani, își asumă, cu responsabilitate și mândrie, apartenența la acest spațiu românesc, ai cărui ambasadori au fost cu toții timp de câteva zile. Despre cultivarea diferenței, ca deziderat major al Uniunii Europene, prin însăși deviza acesteia „Unitate în diversitate”.

Echipa de management a proiectului din partea școlii orădene și întregul personal implicat în activitate s-a dovedit o gazdă primitoare, reușind să organizeze exemplar cele zece zile petrecute de colegii germani în Oradea și împrejurimile acesteia. Timpul liber a permis mici incursiuni în ceea ce înseamnă culoarea locală, extrem de variată și, în același timp, impresionantă, a orașului de pe Crișul Repede, dar și o „evadare în natură” prin escaladarea temerară a zonei carstice, de poveste, a platoului montan Padiș și a Cetății Ponorului din Munții Apuseni, și o vizită la Peștera Urșilor și la muzeul etnografic în aer liber din zona Chișcău.

La închiderea activității, liderul de proiect din partea delegației germane, domnul Dietmar Wolf, a dorit să marcheze cei 10 ani de parteneriat dintre cele două instituții de învățământ prin dezvelirea unei plăci aniversare.

Așadar, misiune îndeplinită cu succes ! Cu siguranță, fiecare a luat cu el ceva din aceste activități ! Cu siguranță, colegii germani vor avea ocazia să își împărtășească impresiile celor de acasă ! Dar ce ne dorim cu adevărat este ca viitorii polițiști, români și germani, să se reîntâlnească în cadrul operațiunilor comune Frontex. Și ca acest proiect pilot, de succes, să se perpetueze, în fiecare an, cu alte școli academii partenere Frontex pentru o și mai largă standardizare a pregătirii unitare și a instrumentelor de pregătire polițienești de bază și, de ce nu, pentru a putea transmite și altora, experiența acumulată cu acest prilej.

*Cms. Kiss Etelka
Scms. Cojan Adriana*

VIZITĂ DE LUCRU ÎN ROMÂNIA A UNEI DELEGAȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

În data de 28.08.2013, s-a desfășurat o vizită de lucru în România, la sediul Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „Avram Iancu” Oradea.

Vizita de lucru s-a desfășurat în contextul procesului de reformare structurală a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, partenerii moldoveni apreciind că experiența României dobândită în procesul de integrare europeană poate fi deosebit de relevantă și utilă în acest sens.

Delegația, coordonată de către domnul Daniel BARBU – consilier al directorului Departamentului Poliției de Frontieră al Republicii Moldova, a fost formată din reprezentanți ai Departamentului Poliției de Frontieră și Inspectoratul General al Poliției din Republica Moldova, precum și ai ambasadei SUA la Chișinău, astfel:

- Reprezentanți ai R. Moldova:

1. domnul Ianus ERHAN, adjunctul directorului Departamentului Poliției de Frontieră al R. Moldova;
2. domnul Virgil UZDRIȘ, profesor specialist la catedra de Disciplină de specialitate, din cadrul Colegiului Național al Poliției de Frontieră de la Ungheni
3. domnul Sergiu DIACONU, viceministru al MAI al R. Moldova;
4. domnul Aurel BODEAN, conducător auto;

- Reprezentanți ai Ambasadei SUA la Chișinău:

1. John BOZICEVICH, consilier superior în domeniul afacerilor interne al Ambasadei,
2. Oleg EFTODI, manager de program;
3. Andrei BOGANASTIUC, manager de program;

- Delegația Poliției de Frontieră Române care a participat la această activitate a fost formată din:

1. domnul Comisar șef de poliție Ionel HOTNOGA, director adjunct al Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „AVRAM IANCU” Oradea;
2. domnul Comisar șef de poliție Vasile DOMUȚ – șeful catedrei de Pregătire specifică din cadrul Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „AVRAM IANCU” Oradea;

3. domnul comisar de poliție Valerian MOLDOVAN, profesor de specialitate la Catedra de Pregătire Specifică;

4. doamna Comisar șef de poliție dr. Maria BILAN, șeful biroului Învățământ din cadrul Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „AVRAM IANCU” Oradea;

5. domnul comisar de poliție Marius CURA, Compartiment Relații Internaționale din cadrul Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „AVRAM IANCU” Oradea.

Delegația a fost primită de către domnul director adjunct pentru învățământ, comisar șef de poliție Ionel HOTNOGA, care a prezentat aspectele esențiale din activitatea instituțională, respectiv misiunea și sarcinile pe care unitatea le are de îndeplinit, detalii privind procesul de instruire a elevilor, precum și a competențelor pe care aceștia le dobândesc, documentele proiective care stau la baza derulării procesului instructiv-educativ și baza material didactică utilizată în instruire.

Vizita a continuat cu prezentarea spațiilor destinate instruirii, cazării și hrănirii elevilor și participanților la

programe de pregătire continuă, membrii delegației apreciind calitatea și condițiile oferite de instituție.

A fost vizitată sala multifuncțională „Gheorghe Miclăuș”, prezentându-se rolul pe care această sală îl are în procesul instructiv-educativ al elevilor dar și pentru cadrele școlii.

Au fost vizitate laboratoarele de pregătire, cu precădere sala de specialitate unde au fost prezentate mijloacele tehnice utilizate în controlul și supravegherea frontierei de stat cât și aparatura utilizată în linia a doua de control.

Următorul spațiu prezentat a fost zona de rezolvare a situațiilor tactice, unde elevii și cursanții se pregătesc în timp real, acțiunile lor sunt filmate și, ulterior, analizate și corectate pentru formarea și uniformizarea deprinderilor profesionale.

Un moment mai special al vizitei, a fost vizitarea muzeului Școlii de Pregătire a Agenților Poliției de Frontieră „AVRAM IANCU” Oradea, unde oaspeților li s-a prezentat istoricul școlii, de la înființare și până în prezent, imaginile capturate de-a lungul timpului, colecția de uniforme și embleme utilizate de către polițiști și grăniceri din mai multe state.

La final, membrii delegației au mulțumit pentru primirea călduroasă, pentru prezentarea școlii și a documentelor de învățământ.

Au specificat faptul că au rămas plăcut impresionați de organizarea și funcționarea instituției, de baza materială existentă, de condițiile de cazare ale elevilor, precum și de faptul că menținem treaz spiritul tradițiilor armii Grăniceri, ulterior Poliție de Frontieră, prin existența muzeului școlii.

La finalul acestei activități membrii delegației au apreciat că activitatea și-a atins pe deplin scopul propus.

Cms. Moldovan Valerian

PENSIONARE...

COMISAR DE POLIȚIE PALI DANIELA-GEORGETA

Doamna comisar de poliție PALI DANIELA-GEORGETA s-a născut la data de 23.04.1958 în localitatea Turnu Măgurele, județul Teleorman.

În perioada 1965-1968 a urmat cursurile școlii primare din satul Păușa, județul Vâlcea, iar în perioada 1969-1973 pe cele ale Școlilor Generale nr.10 și nr. 6 din Brașov. Cursurile liceale le-a urmat la Liceul teoretic „Doctor Ioan Meșotă” din Brașov în perioada

1973-1974 și la Liceul teoretic „Nicolae Bălcescu” din Râmnicu Vâlcea în perioada 1974-1977, pe care le-a absolvit în anul 1977 cu diplomă de bacalaureat.

În perioada 1977-1981 a urmat cursurile Facultății de matematică, din cadrul Universității „Babeș Bolyai” din Cluj Napoca, specializarea matematică, pe care a absolvit-o cu examen de diplomă în anul 1981.

După absolvirea facultății a fost repartizată ca profesor de matematică la Liceul Agricol din Oradea, unde își desfășoară activitatea până în anul 1993, când este încadrată ca analist programator la Biroul Învățământ din cadrul Școlii Militare de Subofițeri de Grăniceri Oradea. Începând cu data de 15.12.2005, în urma promovării examenului, este trecută în corpul ofițerilor, fiind numită în funcția de profesor III la Catedra de Pregătire Specifică, funcție în care și-a desfășurat activitatea până în prezent.

În toată această perioadă a fost preocupată în mod constant de perfecționarea nivelului de studii, lucru dovedit de absolvirea în anul 2003 a Masteratului în specializarea informatică și a Cursului de perfecționare „Managementul activităților de proiectare și comunicare didactică” în anul 2008.

În activitatea desfășurată în cadrul școlii, doamna comisar de poliție Pali Daniela s-a remarcat prin seriozitate, profesionalism și implicare în îndeplinirea sarcinilor de serviciu.

Modestă și corectă, s-a remarcat printr-un pronunțat simț al responsabilității, cinstei și corectitudinii, acționând în permanență cu discernământ. Pe lângă responsabilitățile specifice funcției de profesor, a avut o contribuție importantă atât în desfășurarea activităților de promovare a profesiei de polițist de frontieră cât și în derularea în condiții optime a examenelor de admitere.

Astfel se prezintă foarte pe scurt esențialul din activitatea doamnei comisar de poliție Pali Daniela, o colegă respectată și iubită de întregul colectiv al școlii și de elevi, care își încheie astăzi activitatea, dar care rămâne pentru noi și elevi un exemplu de profesionalism și omenie.

Cms. șef Micheș Ioan

ZIUA IMNULUI

„Deșteaptă-te, române!” este, din 1990, imnul național al României. Versurile și aranjamentul aparțin lui Andrei Mureșanu (1816 - 1863), poet de factură romantică, ziarist, traducător, un adevărat tribun al epocii marcate de Revoluția de la 1848. Totuși, România a avut, de-a lungul timpului, mai multe imnuri, cu o istorie încărcată de semnificații.

Fiecare stat este identificat fundamental în câteva simboluri esențiale, cum sunt drapelul, stema și imnul. Imnul național sau imnul de stat este un cântec solemn, apărut odată cu formarea statelor naționale și adoptat oficial ca simbol al unității naționale de stat.

Ideea unui imn național la noi a apărut ca o necesitate în prima parte a veacului al XIX-lea, cu prilejul festivităților oficiale la care participau domnitorii români. În 1862, a fost organizat chiar un concurs public pentru imnul noului stat rezultat prin unirea principatelor Moldova și Țara Românească. Acest concurs a fost câștigat de compozitorul Eduard Hübsch, cu piesa „Marș triumfal și primirea steagului și a Măriei Sale Prințul Domnitor”, titrează ziarul Lumina.

„Deșteaptă-te, române!” are la bază poemul „Răsunset”, redactat și publicat în timpul Revoluției de la 1848. Acest text a fost pus pe note în ziua în care autorul l-a recitat câtorva prieteni, fiind cântat pentru prima oară la Brașov, într-o grădină din Șchei. Există, de asemenea, și varianta că poemul ar fi fost cântat prima oară în data de 29 iulie 1848, la Râmnicu Vâlcea.

Textul poeziei a fost scris în atmosfera de

emoție febrilă generată de Adunarea de la Blaj de pe Câmpia Libertății din 3-15 mai 1848.

Istoria Imnului Național mai consemnează anul 1900, când a fost pentru prima oară înregistrat pe disc, în SUA, în interpretarea solistului Alexandru Pascu, anul 1910, când fanfara Batalionului 2 Pionieri din Capitală reunită cu fanfara Regimentului „Ștefan cel Mare” din Iași au realizat cea dintâi înregistrare instrumentală. Tot în același an, Corul „Ion Vidu” din Lugoj a înregistrat pe disc prima variantă corală a imnului.

„Deșteaptă-te, române!” a devenit Imn Național, din cele 11 strofe fiind intonate, la ocazii festive, strofele 1, 2, 4, și 11.

Ziua de 29 iulie a fost proclamată Zi a Imnului Național al României.

„Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soartă,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâini mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viață-n libertate ori moarte!” strigă toți.

Preoți, cu cruce-n frunte! căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!”

Ag. șef Neaga Călin

15 AUGUST - ADORMIREA MAICII DOMNULUI

Adormirea Maicii Domnului este una dintre marile sărbători ale bisericii creștine. Prăznuită în fiecare an la 15 august, sărbătoarea marchează, popular, trecerea de la vară la toamnă, dar este și Ziua Marinei, Maica Domnului fiind ocrotitoarea marinarilor. Adormirea Maicii Domnului, ultimul praznic împărătesc din anul bisericesc ortodox, celebrează moartea, învierea și slăvirea Maicii Mântuitorului luată din viața pământească de Dumnezeu la Cer.

Sărbătoarea poartă denumirea de „adormire” pentru că în Biserica Ortodoxă nu se poate vorbi despre „moartea” unui sfânt, iar pe de altă parte sfârșitul Fecioarei Maria a fost asemenea unei adormiri. Romano-catolicii nu vorbesc însă de „Adormirea” Maicii Domnului, ci de Înălțarea Fecioare.

Cu trei zile înainte, Sfânta Maria a fost anunțată de Arhanghelul Gavriil, care i-a anunțat și nașterea lui Iisus Hristos, de trecerea la cele veșnice, iar Fecioara s-a bucurat și s-a rugat pe Muntele Măslinilor, iar copacii s-au aplecat în fața ei, arată scrierile creștine. Au venit toți apostolii, care erau răspândiți în lume pentru a propovădui Evanghelia, cu excepția Sfântului Toma, care a ajuns cu câteva zile mai târziu, după ce Maria fusese înmormântată. Pentru că a vrut să o vadă încă o dată, Toma i-a convins pe ceilalți apostoli să deschidă mormântul Maicii Domnului. Așa au descoperit că trupul nu mai era în mormânt. De aceea Biserica Romano-Catolică se referă la acest eveniment ca la Înălțarea Fecioarei, considerând că dispariția trupului Maicii Domnului din mormânt se explică prin faptul că Ea a fost înălțată cu trupul la Cer.

Sântămăria Mare în tradiția populară

Sărbătoarea de la 15 august este în tradiția populară „hotarul” care desparte lunile călduroase de cele friguroase și se marchează trecerea de la vară la toamnă, iar din această zi bărbații încep să poarte căciula, până în 23 aprilie, la sărbătoarea Sfântului Gheorghe. În unele zone ale țării, în dimineața zilei de 15 august femeile merg la biserică, unde împart struguri, prune, faguri de miere și merg în cimitir pentru a tămâia mormintele. În mediul rural se obișnuiește ca în această zi să fie angajați pândarii în vii și se spune că se „leagă” ciocul păsărilor pentru a nu mai putea strica boabele de struguri. În unele părți ale Moldovei, sărbătoarea de la 15 august este considerată „a morților”. Cu această ocazie sunt pomeniți toți strămoșii plecați în lumea dreptilor și care au purtat numele Sfintei Fecioare. În ziua praznicului, femeile merg la biserică și duc cele mai frumoase flori din grădină, o „colivă de struguri”, prune și faguri de miere, pe care le dau în amintirea răposaților. În Maramureș, sărbătoarea religioasă are o mare însemnătate, iar tradițiile și obiceiurile de Sfânta Marie Mare încă se păstrează. Sunt organizate procesiuni religioase spre mănăstiri, iar la slujbele speciale participă câteva zeci de mii de oameni.

Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului în 15 august încheie un ciclu, care se redeschide în 8 septembrie odată cu sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului. Dintr-o sămânță, aparent moartă, se va naște un nou spic de grâu plin cu boabe, pentru a adevări că din moarte va fi înviere.

A.s.p. Voinea Marius

31 AUGUST ZIUA LIMBII ROMÂNE

Prin Legea nr. 53/2013 se instituie Ziua Limbii Române, pentru a fi marcată de către toate autoritățile și instituțiile publice, inclusiv de reprezentanțele diplomatice și institutele culturale ale României, precum și de către alte instituții românești din străinătate, prin organizarea unor programe și manifestări cultural-educative, cu caracter evocator sau științific.

Nașterea limbii romane a fost un proces îndelungat și complex, care s-a derulat simultan cu formarea poporului roman. Colonizarea Daciei de către romani s-a caracterizat printr-o influență reciprocă din punct de vedere cultural, dole istorice susținând faptul că populația daco-getă avea o civilizație avansată chiar înainte de extinderea Imperiului Roman până la Dunăre. Ocupația română a durat 165 de ani,

între 106-271, timp în care s-a format poporul daco-roman, fiind falsă teoria conform căreia populația autohtonă ar fi dispărut cu desăvârșire, continuitatea acesteia putând fi demonstrată atât de argumentele arheologice cât și de toponimia și onomastica traco-dacă. După războiul de cucerire a Daciei de către romani (105-106), se produce procesul de romanizare a geto-dacilor, iar limba latină e însușită de către băștinași. Din contopirea romanilor cu geto-dacii s-a născut poporul român, iar peste limba geto-dacă s-a suprapus limba latină vulgară/ populară (lat. "vulgaris" = populara), din care s-a născut limba română. Se poate menționa o primă etapă a formării limbii române în secolele VI-VII, dar o desăvârșire a trăsăturilor caracteristice mai bine conturate are loc până în secolul al IX-lea.

Limba română este o limbă romanică sau neolatină, la fel ca franceza, italiana, portugheza, spaniola; provensala, catalana, sarda, retoromana și dalmata (ultima, dispărută către sfârșitul secolului al XIX-lea). Toate limbile romanice s-au format din limba latină și au evoluat diferit de la o națiune la alta, în decurs de câteva secole, pe teritoriile cucerite și stăpânite de români (Galia, Peninsula Iberică, Dalmația, Dacia). Limbile romanice se aseamănă prin structura gramaticală și prin cea mai mare parte a vocabularului. Spre deosebire de alte limbi romanice, limba română este o limbă unitară, adică se vorbește la fel pe întreg teritoriul țării, cu variații regionale puțin semnificative, iar limba română vorbită este foarte apropiată de limba română literară.

Scms. Bondar Monica

